

ISSN:1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
2011, Volume: 6, Number: 3, Article Number:D0065

FINE ARTS

Received: December 2010

Accepted: July 2011

Series : D

ISSN : 1308-7290

© 2010 www.newwsa.com

Özlem Kılınçer

A. Metin Karkın

Inonu University

ozlemkilincer@gmail.com

Malatya-Turkey

GÜZEL SANATLAR VE SPOR LİSELERİ MÜZİK BÖLÜMLERİNDE PİYANO DERSİNE YÖNELİK TUTUMLAR ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

ÖZET

Bu araştırmada, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri müzik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin müzik eğitiminin temel yapı taşı olan piyano dersine yönelik tutumları ve tutum alt boyutları olan 'hoşnutluk' ve 'değer' kavramları irdelenmiştir. "GGSL' de olduğu gibi, müzik eğitimi veren bütün kurumlarda piyano eğitimi, müziğin her türünde temel oluşturur. Bu eğitim bireyin bilişsel, devinişsel ve duygusal davranışlarının tümünü birden içeren uygulamaları kapsamı bakımından son derece önemlidir" (Kutluk, 2001: 74). Ancak duyuşsal alanı oluşturan ilgiler, tutumlar, değerler, eğilimler vb. özelliklerin piyano dersi içinde pek fazla gözetilmediği söylenebilir. Özellikle duyuşsal alana giren hedef davranışların üzerinde yeterince durulmadığı görüşü, piyano eğitimi için de geçerlidir" (Güdek, 2008: 75-90). Bu doğrultuda, Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri' nden mezun olan öğrencilerin müzik öğretmenliği lisans eğitimine sağlam temellere dayalı, nitelikli bir piyano eğitimiyle başlamalarını sağlamak amaçlanmıştır. Bu araştırmanın evrenini Türkiye'deki GSSL Müzik bölümü 4'üncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Örneklemi ise değişik bölgelerden 10 Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri oluşturmaktadır. İlgili verilerde analiz için SPSS (The Statistical Packet For Social Sciences) Paket Programı kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Müzik Eğitimi, Güzel Sanatlar ve Spor Lisesi, Piyano Dersi, Tutum, Tutum Ölçeği

A STUDY ON THE ATTITUDES TOWARDS THE PIANO LESSONS IN FINE ARTS AND SPORTS HIGH SCHOOLS' MUSIC DEPARTMENTS

ABSTRACT

In this study, the attitudes and it's sub-dimensional parts, senses of "pleasance" and "value", towards the piano lessons, which is the main stone of the musical education of the student having education in the music departments of the Fine Arts and Sports High Schools were evaluated. "Piano training is the basis of all kinds of music in all musical education facilities as well as FASHS. This education is of great importance by means of its scope of individual's cognitive, behavioural and emotional actions"(Kutluk, 2001: 74). "On the other hand features forming the perceptual zone such as interests, attitudes, values, aptitudes are merely considered in piano training. The opinion that target behaviours covered by perceptual zone are not valued enough is also true for piano training" (Güdek, 2008: 75-90). The aim of the study is to help the student graduated from the FASH to start their degrees on a piano education, which is well grounded and of high quality. The study population of this study is composed of the 4th grade Music department students of the FASHS in Turkey. Sampling is done from 10 FASHS of different regions. The data derived from the scale is coded and analyzed with SPSS software. Suggestions are proposed thru these results.

Keywords: Music Education, School of Fine Arts and Sport, Piano Lesson, Attitude, Attitude Scale

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Günümüzde müzik öğretmeni yetiştirme görevini üstlenen, müzik öğretmenliği programlarının öğrenci kaynağını, büyük ölçüde Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinin oluşturduğu söylenebilir. Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri müzik alanları, öğrencilerin, mesleki müzik eğitiminde, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda eğitim-öğretim görmelerini ve özel müzik yeteneği gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarını sağlamakla birlikte, araştırmacı, yaratıcı ve üretken kişiler olarak yetişmelerini amaçlamaktadır. <http://ogm.meb.gov.tr/>

İlk kez 1989-1990 Eğitim Öğretim yılında İstanbul'da kurulan ve o zamanki ismiyle Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, müzik yetenek sınavıyla öğrenci almakta ve 24 kişilik sınıflarda 4 yıl süren bir eğitim vermektedir. 1993'te ise ilk mezunlarını veren Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri müzik bölümü öğrencileri, üniversitelerdeki ilgili bölümlerde yükseköğrenim görmektedirler.

GSSL'de ortak, seçmeli ve alan dersleri olmak üzere üç bölümden oluşan müzik derslerinde, çalgı eğitiminin yeri son derece önem taşımaktadır. Çalgı eğitiminin, içerik olarak sadece öğrenciye enstrümanı kullanmayı değil, aynı zamanda insanlarla etkileşime geçerek, sosyalleşmenin gereği olan çağdaşlaşmayı da sağladığı düşünülmektedir. Bunu yaparken, sanat eğitiminde verilmeye çalışılan estetik beğeni ve değer yargılarını toplumun üst düzeyine çıkarılması hedeflenir. Sanatçı kişiliğinin oluşumunda, okul ortamındaki müzik ve çalgı eğitimi yanı sıra, sanat eğitimi aracılığıyla da öğrenciye katkı sağlanmaktadır. "Öğrenciye bu tür deneyimler kazandırılırken çalgı eğitimi içinde veya çalgısını çalışırken, bir konser izlerken, teknolojik araç ve gereçler yardımıyla müzik dinlerken, çeşitli müzik etkinliklerine katılımıyla öğrencinin zevk düzeyinde, kişilik ve meslek eğitiminde gelişmeler sağlanabilir" (Uslu, 1996: 110).

Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri müzik bölümlerinde yapılan gözlem ve araştırmalarda çalgı eğitimini uzmanlık alanı dışında olan öğretmenlerin vermesi, o kurumlarda çalışan öğretmenlerin sayısal azlığının bir göstergesi olduğu söylenebilir. Nitelikli bir öğretmenin gerek çalgı eğitiminde gerek öğrencilere çalgı çalma temel bilgi ve becerilerinin kazandırılmasında gerekse öğrenme-öğretme durumları, iyi hazırlanmış bir öğretim programı ve eğitimin sağlıklı bir şekilde yürütülmesinde son derece etkili olduğu bilinmektedir. Bu bağlamdan yola çıkarak Bloom (1995)'a göre iyi bir öğretmen, "Yürekendirme ve pekiştirme amacıyla kullandığı uyarıcıların çeşitlerini öğrenme durumuna, öğrenim çevresine ve öğrenciye göre ayarlar, farklı yeri, zaman, amaç ve kişiler için bunlardan en uygun olanını seçer ve kullanır" (Akt: Öztosun-Barış, 2004: 2). Müzik öğretmenliği programlarının alt yapısını oluşturan bu kurumlarda, çalgı derslerinden biri olan piyano, çok sesli özelliğe sahip olması hem koro hem sololarda eşlik edebilen aynı zamanda solo bir çalgı olması müzik öğretmeni adaylarının ilerdeki meslek yaşamlarına katkı sağlaması ve müzikle içsel bir bağ oluşturması açısından oldukça önemlidir. On parmakla çalınan piyano eğitiminde; hedef davranışların öğrencilere kazandırılmasında etkili öğrenme gerçekleşmektedir. Bu eğitim sürecinde öğrencilere programda yer alan hedef davranışları kazandırmak, daha nitelikli bir piyano eğitimi geçmişiyle "mesleki müzik eğitimi"ne başlamalarını sağlamak son derece önemlidir. Öğrencilere yaşamları boyunca müzikten zevk almalarını sağlayacak beceriler kazandırmak öğretmenlerin en önemli görevi olmalıdır. Öğrencilerin, mesleki müzik eğitimi süreçlerine katkı sağlayacak belki de meslek yaşamlarının temelini oluşturacak piyano derslerine bakış

açıları, eğitim sürecinde önemle vurgulanmalıdır. Böylelikle öğrencilerin; çalgı eğitimlerinde temel oluşturacak piyano eğitimi ile yeteneğini geliştireceğini, müzik beğeni düzeyinin artacağını, müziği işitme seslendirme-yorumlama yoluyla düzenli ve disiplinli çalışma alışkanlığı kazanacaklarına inandırılmaları gerekir. Öğrencilerin buna inanmalarında en yakın örneği, eğitmeni olarak görmesi kaçınılmazdır.

“Öğrencilerin; öğretmenlerinin önerilerini dikkate alarak belli bir beklenti düzeyine ulaşması, kendine ve öğretmene güvenmesi gerekir. Dolayısıyla piyano öğretiminin yanı sıra öğrencilerin derse ve çalgıya karşı olumlu tutum ve yaklaşım içinde olmalarına, yani güdülenmelerine de gereken özen gösterilmelidir”(Kılıç, 2007: 426). Öğrenciye bu tutum ve davranışların kazandırılmasında; öğrenci ailesinin, çevre, okul ve öğretmenlerinin etkili olduğu göz ardı edilmemelidir. Öğrenci ailesinin müziğe karşı ilgisi, beğenisi, eğitim, sosyal ve ekonomik yapısı ile aile bireylerinden birinin çalgı çalıyor olması onun müziğe karşı ilgisini artırmakta ve eğitimini olumlu yönde etkilemektedir. Ayrıca eğitim göreceği okullarda; nitelikli yöneticiler ve öğretmen kadrosunun varlığı, yetenek sınavlarının sağlıklı yapılması, fiziki koşullar, çalgı araç ve gereçlerin yeterliliği ve öğretmenlerin tutumu gibi etkenlerin de öğrenciler üzerinde olumlu-olumsuz etkiler yaratacağı bilinmelidir.

Tutum olgusunu genel bir çerçevede insanların olaylar, nesnelere ve durumlar karşısında takınmış oldukları olumlu veya olumsuz tavırlar olarak tanımlayabiliriz. Diğer taraftan psikoloji ve sosyal psikoloji disiplinlerinde tutum kavramına yönelik pek çok farklı tanımlamalar ve izahlar yapılmıştır.

Allport'a göre tutum; "Bireyin bütün nesnelere karşı göstereceği tepkiler ve durumlar üzerinde yönlendirici veya etkin bir güç oluşturan ve denemelerle organize olan, ussal ve sinirsel bir davranışta hazır olma halidir". Katz'a göre tutum; "Bireyin çevresindeki bir simgeyi, bir nesneyi, ya da bir olayı olumlu ya da olumsuz bir şekilde değerlendirme eğilimidir" Lambert ise "Tutum bireyin insanlar, gruplar, sosyal konular ve daha genel olarak herhangi bir çevresel olayla ilgili örgütlenmiş ve tutarlı bir düşünce, duygu ve tepki biçimidir." Doob, tutumu "Bireyin içinde yaşadığı toplumda, önemli olduğu düşünülen konulara karşı potansiyel ve motivasyonel bir tepki" olarak tanımlamaktadır. Krech ve Crutchfield tutumu, "bireyin yaşamındaki bir olaya karşı güdüselsel, duygusal, algısal ve zihinsel süreçlerinin kalıcı ve sürekli örgütlenmesi" olarak tanımlarken Sherif, "zihinsel, güdüselsel ve davranışsal sistemler olarak tutumların, dış dünyamıza oldukça sürekli varsayımlar olduğunu; dış dünyanın işleyiş biçimi ve insanlar hakkında edinilen birtakım düzenli bekleyişler, inançlar içerdiğini; neyin doğru neyin yanlış, neyin arzulanır, neyin kaçınılabilir olduğu konusunda yol gösterdiğini" savunmaktadır. Tutum, bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu, ya da olaya karşı deneyim, motivasyon ve bilgilere dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir" (İnceoğlu, 2000: 3-4-5).

GSSL' deki Müzik Bölümlerinde ise, öğrencilerinin programında temel çalgı olarak yer alan piyano dersine yönelik tutumları, mezun olduktan sonra yüksek öğretim kurumlarında da devam edecektir. Bu açıdan bakıldığında öğrencinin piyano dersini, severek yapması ve çalması olumlu tutumlar geliştirmesi ve geliştirilmesiyle mümkündür. Öğrenciler ise bu anlayış içerisinde, alanıyla ilgili olarak elde etmiş olduğu bilgi, beceri ve tutumlarıyla kendilerini yenilemeli, yapıcı, yaratıcı ve etkin bir birey olmalıdır" (Güdek, 2007: 44). Bu

ifadelerden yola çıkarak, söz konusu liselerden mezun olan öğrencilerin, müzik öğretmenliği lisans eğitimlerine, sağlam temellere dayalı, nitelikli bir piyano eğitimi geçmişi ile başlamaları son derece önem taşımaktadır.

Bu araştırma; Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri müzik bölümü öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumlarının belirlenmesi, uygulanan piyano eğitim programına ilişkin öğrencilerin istek ve beklentileri hakkında elde edilen verilerle bu konuda program hazırlayan, geliştiren ve uygulayanlara somut bilgiler üretmesi, hem de öğrencilerin piyano dersindeki başarılarının arttırılabilmesi açısından son derece önemlidir. Bu sebeple tutumların ölçülmesiyle bireylerin belli bir ifadeye verdikleri tepkileri ölçerek müzik bölümü öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumlarını belirlemek amaçlanmıştır. Dolayısıyla, piyano eğitiminde öğrencilerin çalgılarına olan ilgi ve sevgileri, piyano dersinde ilerlemelerinde önemli rol oynamaktadır. Bu ilgi ve sevgi, piyano eğitim sürecinde doğru bir yaklaşım ve etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesiyle ancak belli bir beklenti düzeyine ulaşmaktadır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Araştırma, Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde okuyan öğrencilerin piyano dersine ilişkin yaşadığı duyuşsal problemlerin bir kısmının anlaşılması ve bu problemlerin çözüm yollarının ortaya konulması bakımından önem taşımaktadır. Piyano eğitiminde öğrencilerin çalgılarına olan ilgi ve sevgileri, piyano dersinde ilerlemelerinde önemli rol oynamaktadır. Bu ilgi ve sevgi, piyano eğitim sürecinde doğru bir yaklaşım ve etkili bir öğrenmenin gerçekleşmesiyle ancak belli bir beklenti düzeyine ulaşmaktadır. Bu doğrultuda Güzel Sanatlar ve Spor Liselerinde okuyan öğrencilerin piyano dersine ilişkin yaşadığı problemlerin anlaşılması ve bu problemlerin çözüm yollarının ortaya konulması bakımından önem taşımaktadır.

3. YÖNTEM (METHOD)

3.1. Araştırmanın Modeli (Research Model)

Bu çalışmada, Anadolu Güzel Sanatlar Liselerindeki Müzik Bölümü öğrencilerinin piyano dersine yönelik tutumlarını belirlemek amaçlanmıştır. Bunun için bir tutum ölçeği geliştirilmiş ve ilgili literatür taranmış, tutum ve piyano eğitimi araştırmalarında kullanılan çeşitli tutum değişkenleri araştırılmıştır.

3.2. Evren ve Örneklem (Population and Sampling)

Araştırma betimsel nitelikte olup, durum tespiti yapmaya yöneliktir. Bu çalışmanın evrenini, Türkiye'deki mevcut Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri Müzik Bölümü öğrencileri, örneklemini ise Ankara, İzmir, Bolu, Bursa, Mersin, Gaziantep, Diyarbakır, Bingöl, Malatya, Niğde Güzel Sanatlar ve Spor Liseleri müzik bölümü 4'üncü sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

3.3. Verilerin Elde Edilmesi (Data Collection)

Veri toplamak için kullanılan ankette, ilk bölümde öğrencilerin kişisel bilgilerine yönelik sorular sorulmuş 2'nci bölümde ise ölçeğin iki faktörlü olduğu ve piyano dersine yönelik iki temel yapıyı (hoşnutluk ve değer) yansıttığı düşünülmüştür. Toplam 30 soru sorulan ankette, ilk 18 soru hoşnutluğu ve geriye kalan 12 soruda değeri ölçmektedir. Bunlardan ilk 18 soru da olumlu ifadeler diğer 12 soruda da olumsuz ifadelerle yer verilmiştir. Piyano dersine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesine ilişkin uygulama sonucunda elde edilen

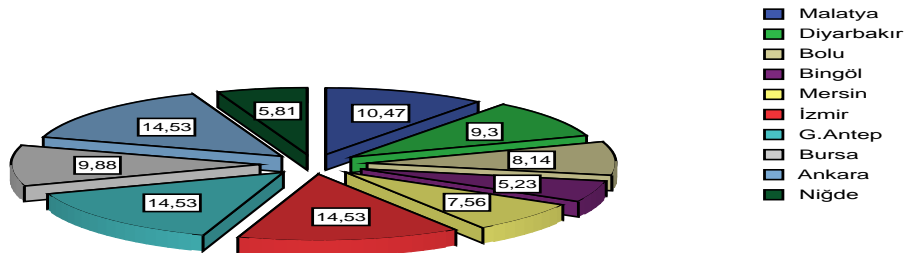
veriler bilgisayar ortamına (SPSS) aktarılmıştır ve bu sonuçlar doğrultusunda öneriler sunulmuştur.

3.4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması (Data Analyseis and Interpretation)

Belirlenen liselerde uygulanan anketlerin geri dönüşünden sonra anketler okunmuş Ölçeğin uygulanmasında elde edilen veriler, SPSS (The Statistical Packet For Social Scinces) paket programına aktarılarak, istatistiksel çözüm yapılmıştır. Uygulama kısmında öncelikle ankete katılan öğrencilerin demografik özelliklerinin frekans ve yüzde dağılımlarına yer verilmiştir. Frekans ve yüzde dağılımları tablo ve pasta grafik yardımı ile gösterilmiştir. Daha sonra öğrencilerin cevaplamış oldukları tutum ölçeği soruları "Hoşnutluk" ve "Değer" alt boyutları için tanımlayıcı istatistiklerle birlikte ayrı ayrı değerlendirilmiştir. Tutum ölçeğinin güvenilirlik analizi için yapılan Cronbach's Alpha katsayıları her boyut ve genel ölçeğimiz için yeterli çıkmıştır. Ortalama farkı analizlerine geçmeden önce kullanacağımız testin türünü belirlemek amacı ile genel tutum ölçeğimize ve alt boyutlarına normallik testi uygulanmış ve ölçeklerimizin normal dağılmadığı görülmüştür. Bunun üzerine ortalama fark sınamaları için nonparametrik testler tercih edilmiştir. Araştırmanın alt amacına uygun olarak öğrencilerin tutumlarının belirlenmesinde, aritmetik ortalama, standart sapma, tutumlardaki farklılığı ortaya koyabilmek için bağımsız "t" testi uygulanmıştır.

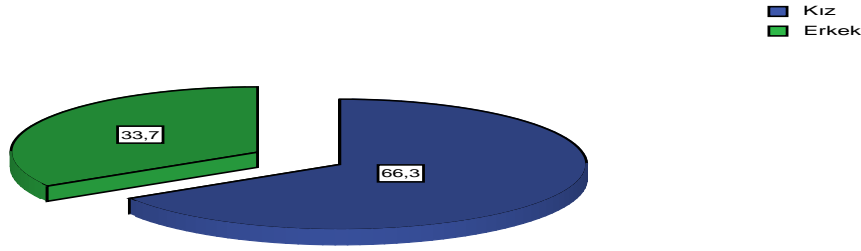
4. BULGULAR VE YORUM (FINDINGS AND COMMENT)

Araştırmanın bu bölümünde, örneklem grubuna uygulanan anket sonucunda elde edilen bulgular tablolar oluşturularak yorumlanmıştır. Öğrencilerin cevaplamış oldukları tutum ölçeği soruları "Hoşnutluk" ve "Değer" alt boyutları için tanımlayıcı istatistiklerle birlikte ayrı ayrı değerlendirilmiştir.

Şekil 1. Örneklemi oluşturan öğrencilerin şehirlere göre dağılımları
(Şehir)
(Figure 1. Distribution of the students according to cities)
(City)

Şekil - 2' deki Grafikte görüldüğü gibi Örneklemi oluşturan öğrencilerin %10,5 Malatya, %9,3 Diyarbakır, %8,1 Bolu, %5,2 Bingöl, %7,6 Mersin, %14,5 İzmir, %14,5 G. Antep, %9,9 Bursa, %14,5 Ankara, %5,8 Niğde GGSL Liselerinde eğitim görmektedir. Toplam 172 öğrenci katılmıştır.

Şekil 2. Örnekleme oluşturan öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı
(Cinsiyet)
(Figure 2. Distribution of the students according to gender)
(Gender)

Şekil 2 deki grafikte görüldüğü gibi, öğrencilerin %66.3'ünün kız, %33.7'sinin ise erkek olduğu saptanmıştır. Cinsiyet değişkeni kapsamında bir genelleme yapılacak olursa bu sonuç, müzik bölümünün kız öğrenciler tarafından daha çok tercih edildiği söylenebilir.

Tablo 1. Öğrencilerin tutum ölçeğine dayalı "hoşnutluk" alt boyutunda verdikleri cevapların tanımlayıcı istatistikleri
(Table 1. Descriptive statistics of the students' answers for "satisfaction" sub-scale of the students attitude scale)

Hoşnutluk(Satisfaction)	N	Min.	Max.	\bar{X}	σ (Ss)
Piyano dersini sabırsızlıkla beklerim.	172	1,00	5,00	3,692	1,099
Keşke her ders piyano dersi gibi olsa.	172	1,00	5,00	3,378	1,220
En sevdiğim ders piyano dersidir.	172	1,00	5,00	3,198	1,255
Piyano dersinin saatleri keşke daha fazla olsa.	172	1,00	5,00	3,314	1,362
Beni müziğe bağlayan, piyano dersidir.	172	1,00	5,00	2,924	1,289
Piyano ve piyano dersiyle ilgili konuşmaktan büyük zevk alırım.	172	1,00	5,00	3,459	1,249
Piyano dersini hiç kaçırmak istemem.	172	1,00	5,00	3,494	1,221
Piyano derslerinde verilen her eseri ayırt etmeksizin zevkle çalışırım.	172	1,00	5,00	2,959	1,220
Piyano ders saatlerinin artmasını isterim.	172	1,00	5,00	3,186	1,381
Piyano dersinde verilen ödevleri severek yaparım.	172	1,00	5,00	3,483	1,187
Piyano dersi benim için her zaman önemli olmuştur.	172	1,00	5,00	3,674	1,154
Piyano dersinde huzur bulurum.	172	1,00	5,00	3,488	1,259
Piyano dersine hevesle gelirim.	172	1,00	5,00	3,494	1,282
Piyano dersi ile ilişkili her şeye merak duyarım.	172	1,00	5,00	3,506	1,147
Kendimi bildim bileli piyano dersi almak istemişimdir.	172	1,00	5,00	2,942	1,260
Piyano dersiyle ilgili etkinliklere severek katılırım.	172	1,00	5,00	3,570	1,140
Piyano dersine geç kalmak bile beni çok rahatsız eder.	172	1,00	5,00	3,238	1,231
Piyano derslerine katılmadığımda üzülürüm.	172	1,00	5,00	3,378	1,200

Tablo 1’de Tutum ölçeğine dayalı ‘hoşnutluk’ ifadesi ile çıkan sonuçlarda, en yüksek ve en düşük değerler ele alınarak yorum yapılmıştır. Bu duruma göre; Ankete katılanların “Hoşnutluk” boyutu için verdikleri cevapların ortalamaları incelendiğinde en düşük ortalamaya sahip ifadenin (2,924) “Beni müziğe bağlayan, piyano dersidir.” olduğu görülmektedir. Bulgudan; örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin bu ifade de kararsız kaldıkları söylenebilir. En yüksek ortalamaya (3,692) sahip olan “Piyano dersini sabırsızlıkla beklerim.” ifadesidir. Bu bulgudan da; örneklem grubu öğrencilerinin bahsedilen ifadeye katıldıkları anlaşılmaktadır. Ulaşılan bu değer GSSL müzik bölümü öğrencilerinin piyano dersine yönelik olumlu bir tutuma sahip olduklarını göstermektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin tutum ölçeğine dayalı “değer” alt boyutunda verdikleri cevapların tanımlayıcı istatistikleri
(Table 2. Descriptive statistics of the students’ answers for “value” sub-scale students attitude scale)

Değer (Value)	N	Min.	Max.	\bar{X}	σ (Ss)
Piyano dersinin önümde bir engel gibi olduğunu hissedirim.	172	1,00	5,00	3,953	1,189
GSSL’yi bitirdikten sonra asla piyano dersi ile ilgili bir şey görmek istemiyorum.	172	1,00	5,00	3,936	1,325
Bence piyano dersi müzik öğretmenleri için gereksizdir.	172	1,00	5,00	4,529	0,827
Piyano dersinin benim yeteneğimi ortaya çıkaramadığını düşünürüm.	172	1,00	5,00	3,762	1,282
Piyano derslerinin neden zorunlu olduğunu anlayamıyorum.	172	1,00	5,00	3,744	1,365
Piyano dersinden sonra kendimi bıkkın hissedirim.	172	1,00	5,00	3,645	1,198
Piyano dersi sıkıcı bir derstir.	172	1,00	5,00	3,837	1,198
Piyano dersinin beklentilerime cevap vermediğini düşünürüm.	172	1,00	5,00	3,709	1,319
Piyano dersi hiçbir zaman ilgimi çekmedi.	172	1,00	5,00	3,901	1,273
Piyano dersinden keyif almıyorum.	172	1,00	5,00	3,814	1,298
Piyano dersi seçmeli bir ders olsa çok sevinirim.	172	1,00	5,00	3,413	1,426
Piyano dersi olmaksızın tamamlanacak bir eğitimin yetersiz olacağını düşünüyorum.	172	1,00	5,00	1,953	1,164

Öğrencilerin “Değer” boyutu için verdikleri cevapların ortalamaları incelendiğinde; en düşük ortalamanın (1,953) “Piyano dersi olmaksızın tamamlanacak bir eğitimin yetersiz olacağını düşünüyorum.” ifadesi olduğu görülmektedir. En yüksek ortalamanın (4.529) ise “Bence piyano dersi müzik öğretmenleri için gereksizdir.” ifadesi olduğu ve bu ifadeye katılmadıklarını aksine piyano dersini müzik öğretmenliği eğitimi için önemli ve gerekli gördüklerini, piyano dersinden büyük oranda keyif aldıklarını göstermektedir. Piyano dersini gelecek mesleki yaşantısı açısından gerekli olduğunu düşünen öğrencilerin, derse duydukları ilgi sevgi ve derse verdikleri değer ile paralel bir tutum sergilediklerini göstermektedir.

Tablo 3. Ölçek sorularına verilen cevapların kız ve erkek öğrenciler için ortalamalarının karşılaştırılması
(Table 3. Comparison of the mean values of the male and female students' answers to the scale questions)

Ölçek Soruları (Scale Questions)	Cinsiyet (Gender)			
	Kız (Female)		Erkek (Male)	
	\bar{X}	σ (Ss)	\bar{X}	σ (Ss)
Piyano dersini sabırsızlıkla beklerim.	3,89	0,96	3,29	1,24
Keşke her ders piyano dersi gibi olsa.	3,54	1,10	3,05	1,38
En sevdiğim ders piyano dersidir.	3,39	1,20	2,81	1,28
Piyano dersinin saatleri keşke daha fazla olsa.	3,43	1,30	3,09	1,45
Beni müziğe bağlayan, piyano dersidir.	3,09	1,24	2,60	1,32
Piyano ve piyano dersiyle ilgili konuşmaktan büyük zevk alırım.	3,73	1,12	2,93	1,34
Piyano dersini hiç kaçırmak istemem.	3,65	1,12	3,19	1,36
Piyano derslerinde verilen her eseri ayırt etmeksizin zevkle çalışırım.	3,00	1,26	2,88	1,16
Piyano ders saatlerinin artmasını isterim.	3,30	1,35	2,97	1,43
Piyano dersinde verilen ödevleri severek yaparım.	3,59	1,17	3,28	1,21
Piyano dersi benim için her zaman önemli olmuştur.	3,86	1,08	3,31	1,22
Piyano dersinde huzur bulurum.	3,65	1,20	3,17	1,33
Piyano dersine hevesle gelirim.	3,66	1,21	3,17	1,37
Piyano dersi ile ilişkili her şeye merak duyarım.	3,70	1,06	3,12	1,23
Kendimi bildim bileli piyano dersi almak istemişimdir.	3,13	1,25	2,57	1,20
Piyano dersiyle ilgili etkinliklere severek katılırım.	3,75	1,05	3,22	1,23
Piyano dersine geç kalmak bile beni çok rahatsız eder.	3,39	1,17	2,93	1,30
Piyano derslerine katılmadığımda üzülürüm.	3,55	1,11	3,03	1,31
Piyano dersinin önümde bir engel gibi olduğunu hissederim.	4,09	1,14	3,69	1,25
GSSL'yi bitirdikten sonra asla piyano dersi ile ilgili bir şey görmek istemiyorum.	4,16	1,22	3,50	1,43
Bence piyano dersi müzik öğretmenleri için gereksizdir	4,63	0,76	4,33	0,93
Piyano dersinin benim yeteneğimi ortaya çıkaramadığını düşünürüm.	3,91	1,25	3,47	1,30
Piyano derslerinin neden zorunlu olduğunu anlayamıyorum.	3,90	1,30	3,43	1,44
Piyano dersinden sonra kendimi bıkkın hissederim.	3,82	1,15	3,29	1,21
Piyano dersi sıkıcı bir derstir.	4,06	1,07	3,40	1,31
Piyano dersinin beklentilerime cevap vermediğini düşünürüm.	3,91	1,24	3,31	1,39
Piyano dersi hiçbir zaman ilgimi çekmedi.	4,17	1,14	3,38	1,36
Piyano dersinden keyif almıyorum.	4,04	1,18	3,36	1,41
Piyano dersi seçmeli bir ders olsa çok sevinirim.	3,75	1,26	2,76	1,51
Piyano dersi olmaksızın tamamlanacak bir eğitimin yetersiz olacağını düşünüyorum.	1,89	1,09	2,07	1,30

Tablo 3'den de izlendiği gibi, kız ve erkek öğrencilerin her soru için verdikleri cevapların ortalamaları ayrı ayrı görülmektedir. Ortalamaları karşılaştırarak incelediğimizde kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre sorulara daha yüksek puanlar verdikleri, dolayısı ile kız öğrencilerin piyano dersine yönelik daha olumlu oldukları saptanmıştır. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla piyano dersine daha fazla önem verdikleri, bu dersten erkeklere oranla daha çok ilgi duydukları ve keyif aldıkları, derse karşı daha çok sorumluluk taşıdıkları düşünülmektedir. Güdek (2007) doktora çalışmasının ve Karabulut (2009) yüksek lisans çalışmasının sonuçlarında da kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla piyano dersine yönelik daha olumlu bir tutum sergiledikleri görülmektedir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER (CONCLUSIONS AND RECOMMENDATIONS)

Bu bölümde araştırma bulguları ışığında elde edilen sonuçlar ve bunlara ilişkin çözüm önerileri belirtilmiştir.

5.1. SONUÇ (CONCLUSION)

5.1.1. Öğrencilerin Kişisel Özellikleri (Demographics of the Students)

- Araştırmada elde edilen sonuçlara göre, Örneklem grubuna giren öğrenciler (%10,5) Malatya, (%9,3) Diyarbakır, (%8,1) Bolu, (%5,2) Bingöl, (%7,6) Mersin, (%14,5) İzmir, (%14,5) G. Antep, (%9,9) Bursa, (%14,5) Ankara, (%5,8) Niğde GSSL Liselerinde eğitim görmektedir. Toplam 172 öğrenci katılmış olduğu sonucu ortaya çıkmıştır.
- Örneklem grubunun cinsiyet dağılımında, erkek öğrencilerin (%66.3), kız öğrencilere (%33.7) göre sayısal anlamda daha fazla oldukları saptanmıştır. GSSL'ye girmeden önce öğrencilerin çoğunun (%64.5) herhangi bir enstrüman çalarak geldikleri belirlenmiştir.

5.1.2. Öğrencilerin Piyano Dersine Yönelik Tutumları (Students Attitudes Towards Piano Lessons)

- Öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumlarının değerlendirilmesinde tutum alt boyutu olan 'hoşnutluk' ile ilgili öğrencilere yöneltilen sorularda, "Öğrencilerin "Hoşnutluk" soruları için verdikleri cevapların ortalamaları alınarak, en düşük ortalamanın (2,924) "Beni müziğe bağlayan, piyano dersidir." İfadesi olduğu görülmüş ve bu bulgudan örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin bu ifadeye kararsız kaldıkları sonucuna varılmıştır. En yüksek ortalamaya (3,692) sahip olan "Piyano dersini sabırsızlıkla beklerim." İfadesinde ise, örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin bu ifadeye katıldıkları sonucu ortaya çıkmıştır.
- Öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumlarının değerlendirilmesinde tutum alt boyutu olan 'değer' ile ilgili öğrencilere yöneltilen sorularda, Öğrencilerin "Değer soruları için verdikleri cevapların ortalamaları alınarak (1,953) örneklem grubunun "Piyano dersi olmaksızın tamamlanacak bir eğitimin yetersiz olacağını düşünüyorum." ifadesine katıldıkları sonucuna varılmıştır. "Piyano dersinin önümde bir engel gibi olduğunu hissederim." ifadesine ise örneklem grubunu oluşturan öğrencilerin 3,953'lük ortalama ile katılmadıkları anlaşılmaktadır. Bu iki bulgunun birbirlerini destekler nitelikte oldukları çıkarımını yapmak da mümkündür.

- Güzel Sanatlar ve Spor Liselerindeki Müzik Bölümü Öğrencilerinin Piyano Dersine yönelik tutumlarının cinsiyetlerine göre farklılık oluşturup oluşturmadığı değerlendirildiğinde; Kız ve erkek öğrencilerin her soru için verdikleri cevapların ortalamalarının ayrı ayrı olduğu görülmektedir. Ortalamaları karşılaştırarak incelediğimizde kız öğrencilerin ölçeğin toplamından ve "hoşnutluk" ve "değer" alt boyutlarından almış oldukları tutum puanlarının erkek öğrencilere göre daha yüksek olduğu, dolayısı ile daha olumlu cevaplar verdikleri sonucu ortaya çıkmıştır.

5.2. ÖNERİLER (RECOMMENDATIONS)

Bu araştırmada örneklem grubunu oluşturan öğrenciler, piyano dersinin, temel bir ders ve çalgı olduğunun bilincine varmış ayrıca piyano dersine yönelik olumlu bir tutum sergilemişlerdir. Bu sonuçtan yola çıkarak, GSSL' de alan öğretmenleri, öğrencilerin piyano dersine ilgi ve zevkle girmelerini sağlamalı ayrıca, piyano çalmaya yönelik çeşitli etkinlikler düzenleyerek (yarışma, piyano dinletileri v.b) öğrencileri motive etmelidirler. Müzik öğretmenliği programlarının alt yapısını oluşturan GSSL öğrencilerinin büyük çoğunluğunun lisans eğitimine devam edeceği göz önünde bulundurulduğunda, piyanonun, hem lisans düzeyinde hem de sonrasında mesleki hayatında kullanılabilirliği, öğrencilerin eğitim süreçlerinde her zaman önemle vurgulanmalıdır. Araştırma bulgularından da görüldüğü gibi, öğrencilerin piyano dersine yönelik tutumlarının olumlu sonuç verdiği gözlemlenmiştir. Bu bağlamda sözü edilen liselerdeki müfredat programlarının eğitim-öğretim açısından verimli olabilecek şekilde düzenlenmesine, öğretmen-öğrenci arasındaki derse yönelik olumlu tutum ve davranışların, eğitim süreci içerisinde sağlıklı bir şekilde devam edilmesine çaba gösterilmelidir.

NOT (NOTICE)

Özlem KILINÇER, "Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümü Öğrencilerinin Piyano Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi", Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, 2009.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Güdek, B., (2007). Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. ve 4. Sınıf Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumların Öğrenciye Ait Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü
2. Güdek, B., (2008). Piyano Dersi Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. Ankara: Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi
3. İnceoğlu, M., (2000). Tutum, Algı, İletişim, Ankara: Elips Yayını
4. Kılıç, I., (2007). G. E. F. İnönü, Niğde Üniversitesi Müzik Eğitimi ABD/ASD 1. Sınıf Öğrencilerinin Piyano Eğitimlerinde Başarılarını Etkileyen Etmenlere İlişkin Görüşleri, Ankara: Mavi Nota E-Müzik Gazetesi, Sayı: 426
5. Kılınçer, Ö., (2009). Anadolu Güzel Sanatlar Liselerindeki Müzik Bölümü Öğrencilerinin Piyano Dersine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi
6. Kutluk, Ö., (2001). Türkiye'deki Müzik Öğretmeni Yetiştiren Kurumlarda Piyano Eğitimi. Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü
7. MEB, (2006). Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Piyano Dersi Öğretim Programı, Ankara: <http://ogm.meb.gov.tr/>

8. Öztosun, Ö. ve Barış, D.A., (2004)Bireysel Çalgı Eğitimi I (Keman)Dersi Hedeflerinin Gerçekleşme Düzeylerinin Belirlenmesi (A.İ.B.Ü Örneği)1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildirisi SDÜ, 7-10 Nisan 2004, Isparta
9. Uslu, M., (1996). Türkiye’de Çalgı Eğitiminin Yaygınlaştırılmasında ve Geliştirilmesinde AGSL Müzik Bölümlerinin Önemi, 1. Ulusal AGSL Müzik Bölümleri Sempozyum Bildirisi, Uludağ Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü, Bursa